REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare *nr. 30.*
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Dumineca* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare. Têrgul Inului Nr. 30, etaciu I.: Pe un an 20 cor., pe șese lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 28. **Brașov, Miercurĭ 6 (19) Februarie.** **1902.**

Turburările din Triest.

Turburările, ce au isbucnit în Triest în ḑilele de Vinerĭ și Sâmbătă, de-odată cu greva fochiștilor dela corăbii, au avut nisce consecențe fatale și până acuma fără părechiă în Austria.

Nu numai că a curs mult sânge, în cea mai mare parte nevinovat. după-ce, cum se întâmplă de regulă la asemenĭ ocasiunĭ, a urmat o ciocnire sângerósă între lucrătorii greviștĭ și puterea armată, — dér tótă poporațiunea orașului a fost adusă într'o iritațiune și o fierbere înfricoșată și, ceea-ce rar se întâmplă, ea s'a dat cu simpatiile ei pe partea greviștilor, deși aceștia au pricinuit tótă calamitatea, de care a fost bântuit Triestul, care dintr'un oraș cu pulsațiunea tare a comerciului sĕu, a devenit în ḑilele aceste un oraș de jale, în care tóte stagnau, unde apróe de pe tóte clădirile private fâlfâiau stégurĭ negri de doliu, și care cu prăvăliile, cafenelele și birturile sale închise și cu nenumĕratele geamurĭ dela case sparte și candelabre de stradă sfărîmate, oferea un aspect trist și pustiu.

Care a fost causa turburărilor. ce au provocat vĕrsarea de sânge și doliul poporațiunei din Triest și au adus cu sine și pacostea proclamării statariului peste oraș și teritoriul sĕu?

Incă nu se scie cu siguranță cum de a putut lua agitațiunea între lucrătorĭ dimensiunĭ așa de marĭ și décă, cum s'a bănuit dintru început, sunt amestecate aicĭ și tendințe și uneltirĭ „irredentiste“, orĭ chiar anarchiste.

Una însĕ se constată din tóte părțile, că adecă e generală indignarea în contra procederii autorităților, carĭ au mobilisat gendarmeria și armata pré târḑiu, din care causă turburătorii au fost încurajațĭ în resistența lor, ceea-ce a causat apoi bătaia cu pietri și cu glónțe, al căreia resultat a fost gróznica vĕrsare de sânge.

S'a mai constatat, că, deși greva a fost declarată mai întâiŭ numai de fochiștii dela corăbiĭ și vapóre, ea s'a transformat cu iuțéla fulgerului într'o grevă generală a lucrătorilor de tótă categoria, un cas până acum unic în monarchia nóstră.

Se crede, că caracterul mișcării nu e național, séu irredentist, ci pur socialist. Cu atât mai bătătóre la ochĭ rĕmâne atuncĭ atitudinea poporațiunei, care prin graiul consiliului comunal s'a dat pe partea greviștilor turburătorĭ, condamnând autoritățile civile și militare pentru purtarea lor fără tact și brutală și venind în ajutor familiilor celor morțĭ și rănițĭ.

Mai mult însĕ. Poporațiunea în urma reclamațiunilor energice ale greviștilor a arborat pe casele orașului stégurĭ de doliu. Și pe când, în urma renitenții rĕsvrătiților, guvernul s'a vĕḑut silit a introduce chiar statariul, fochiștii au dobêndit dela societatea de vapóre „Lloyd“ tóte concesiunile, ce le-au fost cerut.

In dieta ungară s'a continuat erĭ, în 17 Februarie, desbaterea budgetului. A vorbit *Bujanovici* Gyula din partidul liberal, aducênd elogii luĭ Szell. *Rakovszky* din partidul poporal arată, că budgetul nu este făcut pe basă reală. Sute de mii de ómenĭ umblă a cerși, ér un ministru, care scie că a căḑut, își aștéptă pensia. Vorbesce despre călĕtoria moștenitorului la Petersburg și reproșéză luĭ Szell, că n'a respins motivarea periculósă a luĭ Komjathy. Se nasce o polemică între Rakovsky și Ivanka. Szell se apĕră față cu învinuirile luĭ Rakovszky.

Ḑiarul „Börsen-Courier“ și Sașii. Ḑilele acestea ḑiarul „Börsen-Courier“ din Berlin publică un articol trimis de un Sas din Transilvania relativ la discursul luĭ Lindner și Veselovsky. Nu avem textul acestui articol înaintea nóstră, publicăm însĕ după reproducerea ḑiarului „Kronst. Ztg.“ o parte din comentarul făcut de ḑiarul berlines, relativ la o înțelegere între Sașĭ și cele-lalte naționalitățĭ, care comentar organul săsesc din Brașov îl caracteriséză de fórte nimerit. Étă ce ḑice „Börsen-Courier“:

„Este de remarcat și aceea, că Sașii au repudiat și de astă-dată vocile ademenitóre ale organelor românescĭ ardelene, carĭ au luat discursul luĭ Lindner drept motiv, pentru a vorbi din nou despre o înfrățire a naționalităților nemaghiare din Ungaria. Una din foile cele mai de frunte ale lor, „Sieb. D. Tagbl.“ enunță în mod hotărît, că o asemenea unire ar fi din principiu imposibilă, deóre-ce singurul punct în care se unesc. defensiva contra șovinismului, este de natură negativă, ér o altă comunitate de interese între naționalitățĭ nu esistă, deși prin acésta nu se esclude, ca deputațiĭ sașĭ sĕ procedeze în anumite casurĭ în comun acord cu representanțiĭ Slovacilor și Sêrbilor“.

Un cerc electoral „sub curatelă“. Una din foile unguresci din Budapesta aduce scirea. că învingerea baronului minor *Daniel* Tibor la alegerea din ḑilele trecute în *Deșiŭ*, dă de gândit elementelor seriose din comitat și oraș. Au ajuns la suprafață elemente a căror supremație e primejdiósă pentru comitat. Cu ocasia alegerei a învins, ḑice „Alkotmany“, un partid, ce se numesce „burghez“ cu tot felul de mijlóce nelegale. S'a aplicat terorismul cel mai mare contra urgisitului partid al „domnilor“. In lupta acésta baronul Daniel Tibor a fost folosit numai ca mijloc pentru a acoperi aspirațiunĭ, de carĭ el însușĭ s'ar speria, décă le ar cunósce. In cerc graséză o mare desolație și demoralisare politică și ceĭ carĭ pórtă la inimă interesul obștesc, se gândesc sĕ céră suspendarea dreptului electoral în acest cerc. S'a și pornit o mișcare în direcția acésta. Faimele acestea se desmint din parte oficiósă, nu se desminte însĕ, că deputatul ales br. Daniel Tibor e încă minor, și numai în 5 Martie va deveni majoren. Atuncĭ, se ḑice, are sĕ fie din nou ales.

Francisc Kosuth — avertiséză. Intr'un articol nesărat ce-l publică Francisc *Kossuth* în „Egyetértés“ dela 16 Februarie, vorbind despre Austria și Maghiarĭ scrie între altele:

„Nu vede domnitorul, că nu póte fi element susținĕtor de stat acela cum este cel, care dominéză de un timp încóce situația statului austriac? Nu vede, că Ungaria forméză statul, în care ideia de stat maghiar are putere atractivă atât de mare, încât și deputații aleșĭ de ultraiștii naționalităților vor deveni mai mult séu mai puțin patriotici în atmosfera parlamentului maghiar; căcĭ ideia patriei maghiare e atât de sublimă în camera unguréscă, încât și pe eĭ îĭ cuprinde pietatea și se închină și ei dinaintea sanctuarului acestui ideal măreț? Nu vede domnitorul, că Ungaria forméză cel mai puternic sprijin al sĕu?.... Mulțĭ presupun, că ce se va alege din Austria, nimenĭ însĕ nu scie cu siguranță; atâta însĕ recunosc tóte mințile gânditóre, că nu mai póte rĕmâné situația de acum. Se asemene domnitorul Austria și Ungaria și sĕ judece cu înțelepciunea esperiențelor luĭ. A fost mai depărtat Habsburgul elvețian și Lorena francesă de Viena, decât Viena de Budapesta“.

Pe lângă grandomanie, d-l Kossuth mai are și visiunĭ bolnăviciόse.

Din camera română.

In ședința de Joi, 31 Ianuarie st. v., s'a început în camera română *discuțiunea generală asupra budgetului.*

După-ce deputatul I. S. *Stănculescu* a dat cetire în locul d-lui raportor E. Costinescu raportului general asupra budgetului, președintele camerei *Ferechide* a dat cuvêntul deputatului

M. G. Orleanu: Programul financiar al d-lui Dim. Sturdza de a-se face 20 milióne economii în budget, a fost aplicat, și totuși serviciurile publice nu s'au desorganisat câtuși de puțin, ba e probabil chiar un escedent însemnat. Cu escedente

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Romanul unui copil bolnav.

De Catulle Mendès

Contele Agrippa de Borg, care prin descendența sa ilustră, prin bogățiile sale imense și importanța sa politică — el era unul din membrii ceĭ mai însemnațĭ ai parlamentului din Christiania — își atrăsese deja de mult atențiunea lumei și a curții din Stockholm asupra sa, pe la sfîrșitul anului 1853 fu numit ambasador și avea onórea de-a representa la Berlin pe regele Carol XV.

În Berlin era eroul sĕrbătorit al lumei diplomatice, ér la curte persona gratissima. Fiind astfel ochii tuturor îndreptațĭ asupra luĭ, nu se putea sĕ nu se intereseze lumea și de afacerile luĭ private. În curênd deveni în Berlin secret public, că contele de Borg a legat relațiunĭ cu fiica unuĭ ofițer prusian, carĭ relațiunĭ compromiteau din cale afară pe tînĕra damă.

El căḑu la curte în disgrație și regele luĭ îĭ trimise, împreună cu o aspră dojană sfatul, — care sĕmăna strașnic cu o poruncă — sĕ-șĭ corigeze greșéla și sĕ ia fata în căsĕtorie. În acelașĭ timp fu rechemat.

Contele ascultă, contra voinței sale, el își vĕḑu cariera sdrobită, speranțele înșelate — el avuse de gând sĕ între în alianță cu una din primele familii, ér femeia sa era dintr'o familie de nobilime inferióră, — așa că în loc sĕ ia singur vina asupră-și, considera pe soția sa de principala vinovată și prinse pe ea o ură neîmpăcată.

Contele nu-șĭ aducea femeia la curtea din Stockholm, ci o lăsă într'un castel solitar în Norvegia, unde ducea o viéță tristă de exilată.

Acolo dădù nascere unuĭ copil, care era cshilod și pe care îl boteză pe numele Kurt.

Contele venia la castel numai odată pe an, tómna, pe vremea vênătorei.

Atuncĭ se umplea vechiul castel de óspețĭ și de sgomot, gonacii cântau prin curțĭ, caiĭ nechezau în grajdurĭ, ér în sălĭ se dădeau óspețe lărmuitóre, la carĭ însĕ contesa nicĭodată nu se arăta. Soțul ei o visita numai în ḑiua sosirei și în ḑiua plecării. Două visite scurte, de formalitate.

Când vĕḑù pentru prima-óră copilul, atât de slab, cu pieptul îngust, cu picióre rachitice, așa că numai cu ajutorul mânilor se putea tîrî pe pĕmĕnt, întrebă: „Ce fel de monstru e acesta?“

„Este fiiul nostru“, rĕspunse mama ofensată.

„Ḑi mai bine al D-Tale, Dómnă“, replică contele și se îndepărtă.

Contesa, care dela nascerea copilului era bolnăviciósă și a căreĭ sănĕtate, în urma mâhnirei, suferia și mai mult, nu putea suporta clima aspră a Norvegiei și deveni din ce în ce mai bolnavă.

Nu peste mult starea ei se înrĕutăți așa de tare, încât nu mai putea părăsi odaia. Ea ședea pe jumĕtate culcată într'un fotoliu și privia ciasurĭ întregĭ pe ferĕstră la regiunea melancolică, cu pădurea sombră în fund și cu cerul noros deasupra ei. Copilașul, care era atuncĭ de cincĭ anĭ, se tîra pe jos prin odaie și se juca. Adesea, când ḑilele se întindeau într'o melancolie fără sfîrșit, vecĭnic cu tabloul sombru al peisagelor în față, fără nicĭ o variație, fără nicĭ o emoție, sĕrmana femeie vĕrsa lacrĕmĭ amare. Copilul, a căruĭ inteligență se desvolta cu o repeḑiciune estra-ordinară, căuta sĕ consoleze pe mamă-sa și părea, că a ghicit motivele supĕrării și ale lacrimilor ei. Dér contesa nu îndrăsnea a ține copilul și mai departe la sine, căcĭ se temea, că ar avé o influență rea asupra ființeĭ bolnăviciόse, sĕ fiĕ vecĭnic închis într'o odaie, care sĕmĕna mai mult uneĭ camere mortuare, cu mirosul de medicamente și acea atmosferă neplăcută, ce obicĭnuesc a rĕspândi în jurul lor tuberculoșiĭ, carĭ se apropie de sfîrșitul lor. Când o radă palidă a sórelui de nord atingea ferĕstra, mama arăta copilului sórele și pădurea și ḑicea: „Du-te și te jócă, copilul meu“. Ér copilul mergea și nicĭ un servitor nu-l însoția. Aversiunea, ce o manifesta stăpânul față cu fiiul sĕu, se transmise asupra servitorilor și nicĭ unul nu-șĭ dădea silința a-șĭ ascunde scârba față cu nenorocitul copil schilod. Astfel se tîra singur prin pădure și tufișurĭ. Adesea-orĭ se întâmpla, că se rostogolea câte într'o prăpastie și-l

de acestea însĕ chiar décă s'ar menţiné, nu s'ar mai puté face faţă nevoilor ţĕrii.

E nevoie sĕ ne gândim la o remaniere a impositelor. Accentuéză necesitatea, ce se impune de-a nu mai împrumuta banĭ în strĕinătate.

Se pronunţă contra întroducerei capitalurilor strĕine. Pentru proprietatea mare ele sunt un pericol, ér proprietatea mică nu póte beneficia de ele. Tot ce se mai póte face în situaţia actuală, e sĕ se creeze reserve pentru proprietatea mare şi mică, şi la acésta se póte ajunge numai prin sindicatele agricole. Sĕ-i sindicăm cu sila pe sătenĭ, sĕ-i facem sĕ aibă cooperative puternice, impunêndu-le încă o decime séu douĕ pe an... Avênd cooperative, în timpurĭ de secetă săteanul n'ar rĕmâné la discreţia proprietarului séu arêndaşului, séu în sarcina statului.

Termină esprimând speranţa, că politica economiilor se va dovedi ca cea mai folositóre.

D. **Matak** spune, că ţéra a urmat o politică economică greşită, astfel, că numai în câţĭ-va anĭ capitalurile strĕine, în sumă de aprópe 2 miliarde, au găsit mijlocul sĕ fie plasate în mod cât se póte de fructuos. Aceeaşĭ cale greşită s'a urmat când am căutat sĕ aducem totul din strĕinătate.

In ceea-ce privesce sistemul financiar al d-lui Carp, dice, că are desavantagiul de-a fi basat pe o fiscalitate escesivă.

D. **Şuculescu** analiséză programele financiare ale ambelor ramurĭ conservatóre.

Conservatorii cantacuzinişti, prin d-l Take Ionescu, s'au pronunţat pentru dĕrîmarea zidurilor chinezescĭ şi întroducerea capitalurilor strĕine. Acéstă fracţiune nu voia sĕ taie din budget pentru a-se menţine astfel la putere.

In ce privesce sistemul d-lui Carp, el nu era oportun, căcĭ nu se puteau pune birurĭ nouĕ, când nicĭ cele esistente nu se puteau incassa.

Sistemul economiilor, preconisate de partidul liberal, rĕmânea cel mai bun.

Se declară contra industriei marĭ şi declară, că va vota budgetul.

Nic. Ionescu dice, că cel mai bun lucru e a-se urma sfatul dat de d-l Emil Costinescu, menţinênd actualele cifre ale budgetului timp de 4 anĭ.

Şedinţa se suspendéză şi discusiunea s'a continuat în diua următóre 1 Febr. v.

N. Ionescu (continuând) dice, că în ce privesce viitorul, când abia s'a stabilit creditul ţĕrii, nu crede, că e momentul sĕ se propună nouĕ imposite, ci sĕ se continue sistemul economiilor până la definitiva echilibrare a budgetului. Nu trebue sĕ sleim pe contribuabili, ci trebue sĕ păstrăm reserve pentru timpurĭ grele ca în 1899.

Mai e apoi cestiunea unei mai juste impunerĭ a contribuabililor şi e de dorit sĕ se modifice legea licenţelor.

G. Diamandi: In ce privesce capitalurile streine, nu se póte discuta în abstract, până ce d-nul Carp n'ar esplica cum înţelege d-sa importarea capitalurilor strĕine.

Ar voi apoi, ca d-l Carp sĕ esplice, décă punerea în valóre a mijlócelor de producţiune a ţĕrei nu e în legătură cu încheierea convenţiilor comerciale.

Un partid la putere crede, că nu se póte juca cu imposite pe veniturĭ când nu esistă studii şi statistice. Partidul liberal nu e contra impositului pe venit, dér nu se póte mulţumi numai cu enuncierĭ de principiu. In loc de a se ocupa de impositul pe venit, guvernul ar fi de dorit sĕ studieze punerea unei taxe pe moştenirĭ, mult mai uşor de realisat.

P. P. Carp nu crede, că ar rămâne mai pe jos, décă s'ar pune în concurenţă cu d-l Diamandi pe cestia enunciărilor de principii.

In ce privesce acusaţiile aduse alcătuirei budgetelor în trecut e de părere, că nu sunt seriόse, din causă, că nu s'a studiat trecutul nostru financiar. S'ar fi putut face o ast-fel de afirmare, când cel puţin s'ar fi risipit în lefurĭ grase jumĕtate din datoria nόstră publică. Acéstă cifră însĕ nu e decât de vre-o 8% din datoria publică totală. Aplicându-se reducerea de lefurĭ în ultimii 20 de anĭ, ar fi fost o economie de 2 séu 2 şi jumĕtate milióne.

Nu trebue făcute rĕspundĕtóre partidele de o situaţie fatală. Ţéra nόstră nu putea ajunge unde e astădĭ numai cu resursele proprii, fără a recurge la împrumuturĭ. Şi n'au făcut rĕu guvernele carĭ s'au succedat, că au procedat cum au procedat, pentru a pune ţéra pe trépta înaltă pe care se găsesce.

E însĕ o greşélă şi acéstă greşélă e neexperienţa şi faptul că am fost nerăbdătorĭ.

Situaţia e grea mai cu sémă pentru că am mers repede şi pentru că am comis greşelĭ.

In ultimiĭ anĭ ne găsim în faţă cu 3 budgete, carĭ denunţă neexperienţa,

Regretatul George Cantacuzino, ca ministru de finance, a recurs la casa de amortisare pentru a echilibra budgetul, precum şi la alte sume.

Acésta era o greşélă, căcĭ se umplea un gol numai momentan în budgetul unui an.

In budgetul d-lui Pallade, când se vedea bine că mergem spre o stare de crisă, în loc sĕ se aplice de pe atuncĭ politica economiilor, s'a mers înainte cu bonurile de tesaur.

In fine, conservatorii au făcut greşala de a nu lua mĕsurĭ imediate şi d. general Manu, necunoscător de situaţia pieţelor financiare europene, n'a voit sĕ facă împrumutul în primă-vară, căcĭ nu ise ofereaŭ condiţiunĭ identice ca luĭ George Cantacuzino. Apoi, în loc sĕ se scadă budgetul, d. Take Ionescu a făcut budgetul de 243 milióne. Cu 7 milióne escedent care până la urmă sa transformat întrun deficit de 35 milióne.

Deşi s'a oprit continuarea lucrărilor publice, statul se găsea încă în faţa unei descoperirĭ de 44 milióne. In aceste împrejurărĭ, el (Carp) a pus pe tapet cestia disponibilităţilor, combătută de liberalĭ.

In definitiv, economiile nu sunt suficiente şi nu tóte economiile sunt admisibile. Putem spune, că nu mai e nimic de făcut pentru şosele, şcolĭ şi armată? Séu, că ministerul de rĕsboiŭ póte s'o ducă aşa înainte! Numai la ministerul de rĕsboiŭ peste 2 anĭ va fi nevoie de-o alocaţie de 6—7 milióne. Vor mai trebui apoi credite la domenii şi lucrările publice.

Budgetul actual, chiar cu excedent, nu va puté acoperi aceste cheltuelĭ. Imposite nouĕ se impun cu atât mai mult, cu cât excedentele nu sunt permanente.

Atingênd cestia capitalurilor strĕine, oratorul dice, că ministerul de domenii are un rol de prima ordine în desvoltarea bogăţiei naţionale. Ne fiind însĕ bine înzestrat, nu ne putem aştepta la mare lucru dela el. In consecinţă, trebue stimulată iniţiativa privată. Trebue sĕ atragem capitalurile din afară, cu condiţiune, bine înţeles, de a-le încunjura de tóte garanţiile.

Mereu se „vorbesce de industrii de creat la noi. Avem însĕ industria petroliferă, care e susceptibilă de o mare desvoltare, şi care ar puté deveni un factor preponderant în Europa. Pe terenul acesta nu avem sĕ ne temem de concurenţă ca pentru zahar, pielării şi alte industrii. Când însĕ am făcut încercarea pentru a atrage capitalurĭ streine în acéstă industrie, s'a început în contra nόstră o campanie în regulă.

P. P. Carp se resumă, dicênd că pe lângă economii mai trebuesc resurse de 6—7 milióne anual, că pentru sporirea veniturilor statului e nevoie de alimentarea cu capitalurile strĕine, cărora trebue sĕ li-se ofere o garanţie mai mare.

Nevoile statului trebuesc satisfăcute, décă nu voim ca însa-şĭ esistenţa sa sĕ fie ameninţată. Sĕ nu contăm numai pe diua senină de astădĭ şi din vreme sĕ ne gândim la sacrificiile imperios cerute de situaţia politică a statului român.

Lacrimĭ „patriotice“.

Cetim în *„Bud. Hir.“* dela 16 Februarie:

„Pretutindenĭ ómenii în provincie lăcriméză şi din suflete isbucnesc oftărĭ amare. Se pregătesc mereu Maghiarii şi merg într'una departe, în strĕinĭ.... Corăbiile îi transpórtă în lumea nouă. Orĭ pe unde umblăm în ţéră, întêlnim pretutindenĭ copii rĕmaşĭ orfanĭ, femei lăsate în vĕduvie şi bĕtrânĭ fără copii. Mânile lucrătóre, forţele de muncă la câmp se răresc mereu şi între vĕduvele măritate dispare curăţenia şi morala femeii.

Cunóscem pagubele, ce le fac emigrările din punct de vedere economic şi militar. Avem cifre, cifre ruşinătóre şi sguduitóre. Până acum însĕ nu s'a luat în sémă decadenţa teribilă pe terenul vieţii morale. Istoriografii, politicianiĭ şi inimicii noştri au scos la ivélă tóte greşelile rassei nóstre şi au zidit pe ele regimurĭ şi tirănie.... Cine s'a ocupat însĕ cu păzirea virtuţilor rassei nóstre? Cine dintre cei dela putere s'au îngrijit sĕ promoveze în poporul nostru douĕ marĭ însuşirĭ: pudiciţia şi curăţenia morală? Fiiĭ noştri îşĭ însuşesc la miliţie calităţĭ de sclav şi destrăbălare morală infectă. Astfel devine din rassa liberă şi energică o rassă de sclavĭ. Emigrarea face sĕ créscă acest curent al depravării....

Décă traversăm vre-o comună, unde emigrarea a luat proporţii mai marĭ: pe lângă céta plângĕtóre a copiilor aflăm grupurĭ de vĕduve roşii la faţă, carĭ fac în prăvăliile de mĕtăsării şi în cârciume conturĭ pe banii ce-i vor trimite bărbaţii lor muncitorĭ din America, şi ştratéză pe flăcăi cu ceaiŭ şi salam şi cu ţigărĭ. Cârciumarii se îmbogăţesc. Ce pildă grozavă pentru fetele fecióre! Mai înainte abandonarea fidelităţii de soţ se rĕsplătea cu omorurĭ, adĭ nicĭ măcar păruială de cârciumă nu se mai face din causa ei, se sporesc numai micile sicriurĭ şi mormintele mititeilor neplânşĭ de nimenĭ.

Acest resultat moral al emigrărilor îşĭ va produce tot mai mult orgiile lui, pe mĕsură, ce se sporesce numĕrul emigranţilor. Numai în America-de-Nord, afară de Canada, şi numai din Alföld, au emigrat până în Iunie 1899 nu mai puţin de *4900* concetăţenĭ de ai noştri, până la finea lui Iunie 1900 au emigrat 13.777, ér până la finea lui Iunie 1901 au emigrat 13,311. Mai înainte emigrau cu deosebire jelerii şi moşierii sĕrăciţĭ; acum însĕ au pornit'o la drum o pătură mai înaltă: micii proprietarĭ. Nu sunt rarĭ acei micĭ proprietarĭ, carĭ incassând aicĭ acasă 5—10 mii florinĭ din tot ce pot vinde, se duc în America cu familiĭ cu tot. Acolo cumpĕră proprietăţĭ eftine de bună calitate, conform raporturilor climatice, şi se fericesc. Aceştĭ ómenĭ sunt pe vecie perduţĭ pentru Ungaria, unde nu se mai reîntorc“.

*

Orĭ-ce comentar e de prisos.

SCIRILE DILEI.

— 5 (18) Februarie.

Dela „Asociaţiune“. Secţiile istorică şi economică ale „Asociaţiunei“ vor ţiné, adĭ 18 Febr. n., şedinţă, ér mâne în 19 l. c. va fi şedinţă de comitet. Vor participa şi membrii esternĭ.

Representanţa foştilor grăniţerĭ din regimentul I grăniţeresc va ţiné şedinţă mâne în 19 Febr. n. în Sibiiu. Comisar guvernial e comitele Thalmann.

Jókai eliminat din redacţia diarului „Pesti Hirlap“. Romancierul Jókai este vechiŭ colaborator al diarului „Pesti Hirlap“. In acelaşĭ timp însĕ este şi director al diarului „Magyar Nemzet“. S'a întêmplat însĕ, că între cele douĕ diare s'a iscat o polemică din incidentul afacerei Zichy. Resultatul acestei polemice fù, că „fraţii Légrády“, editorii diarului „P. H.“, într'o scrisóre, de alt-fel fórte politicósă, îl rógă pe bĕtrânul romancier, sĕ resilieze contractul, ce l'au avut împreună. Comitetul societăţii diariştilor maghiarĭ sub preşedinta lui Vészi a desaprobat procedura lui „P. H“. şi a adus un vot de încredere lui Iókai. „P. H.“ refusă însĕ intervenţia societăţii diariştilor. — Ĕtă ce urmărĭ mai are afacerea Zichy. Este curios însĕ, că jupânul Vészi certă pe jupânii Légrády, fiind-că au făcut o nedreptate semi-jupânului romancier.

Institutele financiare române şi „M. Szó“. Organul lui Banffy vorbind despre institutele financiare române dice, că în cursul anului trecut circulaţia de banĭ a acestor institute a fost de 64 milióne coróne, ér pentru scopurĭ de binefacere ar fi dat 1½ milióne. „M. Szó“ este curios a sci, că pe ce fel de scopurĭ filantropice au contribuit atâţia banĭ institutele române şi cât s'a dat din suma acésta pentru scopurĭ politice? — Curiositate de prisos.

Influenţa şi scarlatina în comitatul Braşov. Din raportul medicului primar al comitatului Braşov pe luna Ianuarie reiese, că în cursul acestei lunĭ s'au îmbolnăvit fórte mulţĭ de influenţă. Cele mai multe îmbolnăvirĭ s'au întêmplat în Braşov, în Săcele şi în Bod. In acéstă din urmă localitate s'au îmbolnăvit de influenţă mai bine de 80 copii. Scarlatina a fost epidemică şi în luna acésta în Rîşnov. Afară de acésta a mai bântuit în mod sporadic şi în alte câte-va comune

---

găsiau acolo cu hainele rupte şi mânile sângerate.

Când era obosit, se culca în buruiene sub o tufă şi tăietorii de lemne, carĭ treceau pe acolo şi audiau respirarea grea, credeau, că acolo în desiş trebue sĕ fie vre-un puiŭ de lup. Ĕr când venia în sfîrşit acasă, contesa îi striga de departe: „Vino, repede, vino“, şi el venia grăbit prin livadă, alerga pe scărĭ în sus şi cădea fără respirare la piciórele mamei sale.

Acésta, fericită un moment, săruta cu patimă pĕrul lui desordonat şi plin de ghimpĭ şi frunde uscate. Apoi îl lua în braţe, îi acoperea trupul într'o cergă, aşa că nu i-se vedea, decât faţa atât de palidă, atât de tristă, atât de asemenea cu a ei.

Aşa trăiau cei doi părăsiţĭ, cei doi nenorociţĭ, fără altă mângăiere, decât iubirea lor reciprocă.

Intr'o di contesa se simţi aşa de bolnavă, că nu se puté scula din pat. Ea scrise contelui, soţului ei, acesta însĕ nu venì. Kurt era atuncĭ de opt anĭ.

„Ertă pe tatăl tĕu“, acestea fură ultimele cuvinte ale mamei muribunde.

Şi o înmormêntară în pădure şi nimenĭ n'a plâns după dênsa, afară de copil. Numĕrul servitorilor, care deja era prea mic, a fost redus şi mai mult, aşa că aprópe nimenĭ nu mai era în castel, afară de un bĕtrân administrator, care era tot aşa de neputincios, ca şi tînĕrul sĕu stăpân.

Ast-fel rĕmase Kurt singur. Décă până acuma era timid, acum începù sĕ semene unui sĕlbatic. Dile întregĭ petrecea el în păduricea de bradĭ, la mormêntul mamei sale. Trecĕtorii audiau, cum adresa vorbe ciudate cătră piétra mormêntală. Une-orĭ nu se întorcea nicĭ nóptea acasă, ci durmia pe pămêntul umed, espus vêntului de nord.

Timpul, ce-i mai rĕmânea dela escursiunile sale prin pădure, îl petrecea în bibliotecă. Acolo şedea el césurĭ întregĭ şi cetia în cărţile cele vechĭ.

Aşa trecù un an şi el nu crescea, dér figura lui lua din ce în ce proporţii mai diforme. Era pitic, ghebos şi şchiop. Numai faţa de copil îi rĕmase palidă şi tristă, cum o iubise atât de mult mumă-sa. El era melancolic şi vorbia puţin.

Intr'o di îi spuse bĕtrânul servitor: „Am audit, că d-l conte, tatăl d-vóstrĕ, s'a căsătorit érăşĭ“.

Kurt părea, că nu aude şi se duse în pădure la mormêntul mamei sale.

Părea, că nu doresce şi nu speréză un alt mod de viéţă, decât acela, pe care îl avea acum. Era în credinţa, că tatăl sĕu îl va lăsa sĕ trăiéscă acolo, unde a murit mamă-sa.

S'a întêmplat însĕ alt-fel. Contele şi-a perdut soţia a doua, fără sĕ fi avut copii dela dênsa şi acuma, când se gândia, că numele sĕu şi averea sa trebue sĕ aibă un moştenitor, şi-a adus aminte de micul „monstru“, pe care îl vĕduse odată în Dormföe. Intr'o séră, când Kurt şedea în bibliotecă, adêncit într'un foliant, se audiră paşĭ necunoscuţĭ şi o voce aspră îl strigă pe nume. Contele venise sĕ-şĭ ia fiul şi sĕ-l ducă la Paris, unde spera, că sciinţa medicilor va puté face un moştenitor acceptabil din acest monstru diform.

(Va urma).

Tolstoi în agonie. Atențiunea opiniei publice este îndreptată spre un oraș îndepărtat al Crimeei, care până erĭ era încă necunoscut, și de unde ne vin adĭ telegrame scurte, aci liniștitóre, aci inchietante. In Yalta (Taurida), unde a petrecut érna sub un climat mai blând decât al Moscvei, agoniséză contele Leon Tolstoi. Mai mulți medicĭ au fost chemațĭ din Moscva la patul bolnavului și au constatat anghină de piept, apoi pleoresie. Leon Nicolaevicĭ conte de Tolstoi s'a născut la 1828, prin urmare este de 73 anĭ. La început oficer, părăsi acéstă carieră pentru a-se ilustra mai târdiu ca scriitor. Prima sa operă fù romanul epic „Rĕsboiŭ și pace", după care urmà o serie întrégă de alte opere, carĭ au produs sensație în tótă lumea.

Duhovnicul împĕratului Maximilian. Parochul din Szakalhaza, August Weber, îșĭ serbéză dilele acestea aniversarea de 70 anĭ a nascerei sale. Weber a servit în anii 50 și 60 ca preot militar la regimentele Nr. 43 și 29, ér la 1864 s'a dus la Mexico, ca preot de curte al lui Maximilian. După catastrofa sângerósă dela Queretaro s'a întors acasă, unde a funcționat ca preot militar în Agram, Peterwarodin, Linz și Cracovia. Dela 1882 Weber este paroch în Szakalhaza.

Irina de Vladaia în Serete. Artista română Irina de Vladaia face actualmente un turneu în Bucovina, însoțită de artistul dramatic D. Savu. Un corespondent al diarului „Bukowinaer Journal" scrie din Serete o critică cam aspră la adresa artistei. Corespondentul îi reproșéză mai ales, că publicul român din acel oraș și din jur, care a venit în numĕr mare, a fost plictisit de trilele artificiale classice ale cântăreței, pe când cântece poporale aprópe de loc n'a predat.

Atentatul unui executor. Solgăbirĕul din Sárospatak Iosif Barthos a tras pe esecutorul orășenesc Ioan Lévay în cercetare disciplinară pentru negligență în oficiu. Lévay avĕnd bănuială pe șeful sĕu Ludovic Salacz, că l'ar fi denunțat, în diua de 15 Februarie a descărcat chiar în localul oficiului un glonț de revolver asupra lui. Din norocire glonțul n'a nimerit. Lévay fù arestat. El a mărturisit, că a avut de gând, sĕ ucidă întâiŭ pe Salacz și apoi pe sine însușĭ.

Strigătul de alarmă al unui Mohamedan din Bosnia.

Se scie, că între Mohamedanii din Bosnia esistă o intensivă mișcare de emigrare, pe care nicĭ cercurile oficiale nu îndrăsnesc a o desminți, ci o atenuéză descriind sórta miseră ce-i aștéptă pe emigranțĭ în Asia mică.

Asupra situației în Bosnia ne dă interesante deslușirĭ acum o declarație publică a șerifului M. Arnautovicĭ, un conducĕtor al Mohamedanilor naționaliștĭ din țĕrile ocupate, din care reproducem și noi câte-va pasage.

M. Arnautovicĭ este din cale afară supărat pe renegatul Mehmed Effendi Spahicĭ, care înainte cu câțĭ-va anĭ, ca Herțegovinean esilat, se numia pe cărțile sale de visită cu mândrie „Sêrb mohamedan", trăia din subvenții sêrbescĭ și scriea plin de ură contra regimului Kallay și care de trei anĭ a făcut pace cu Kallay și trăiesce în Seraievo ca pensionar al guvernului bosniac. Asupra acestui om Arnautovicĭ scrie:

„Și acest om îndrăsnesce sĕ atace prin pressă pe cetățenii cei mai onorabilĭ, cari și-au pus în joc viéța și averea pentru poporul lor. Décă acei bărbațĭ n'ar fi însuflețițĭ pentru binele poporului și ei ar puté sĕ facă carieră și sĕ încaseze lunar câte 150 fl. dela guvern. Insușĭ Spahicĭ nu tăgăduesce, că primesce acea sumă, dér îi este rușine sĕ spună, că o primesce pentru spionagiu și dice, că o primesce pentru declarația sa publicată în „Hrv. Pravo" sub titlul „Historija moga Srbovanja".

„Eu sunt și adĭ, ceea-ce am fost mai înainte, adversarul jurat al anexiunei și voiŭ lupta contra ei cu tóte mijlócele legale, căcĭ décă pe noi ne tratéză atât de vitreg acuma sub provisoriu, la ce ne putem aștepta dela anexiunea definitivă? Convingerea acésta a mea o împărtășesce nu numai populația mohamedană în numĕr de 580.000 suflete, ci și întreg elementul sêrb pravoslavnic, va se dică 4/5 a intregei populațiunĭ.

„Intriganții ne reamintesc mereu dușmănia Sêrbilor, carĭ ne-au omorît pe bunicul, tatăl și fratele. Fórte bine, dér noi ce le-am făcut lor? Nu le-am ucis și noi pe bunicul, tatăl și fratele lor? Nu le-am nimicit la Kosovo dinastia, pe care în 500 de anĭ nu au mai putut'o reconstitui? Nu le-am ars pe sf. Sava, care le era învĕțător și luminător?

„Regret, că și în mijlocul nostru sunt renegațĭ, dér mĕ consolez cu gândul, că spiritul național s'a redeșteptat și că faptele unui Spahicĭ contribue numai la confirmarea poporului nostru pe calea apucată. De-ocamdată ne preocupă *autonomia bisericéscă*, după acésta însĕ trebue sĕ trecem pe terenul economic, căcĭ numai acela póte rĕmâne religios și moral, a cărui esistență este asigurată. Un om flămând și ruinat materialicesce este capabil sĕ fure chiar și obiectele din biserică, ca sĕ pótă trăi.

„Sĕ lucrăm așa-dér, ca sĕ ne salvăm și décă — Allah etmesum — munca nóstră ar fi fără resultat, atuncĭ fraților, sĕ emigrăm cu toții, sĕ ne căutăm o nouă patrie. Vom trimite o deputațiune la Sultanul nostru ne vom descoperi acolo plângerile și-l vom ruga sĕ ne dea un loc, unde sĕ ne așeḍăm și sĕ ne întemeiăm o nouă Herțeg-Bosna, care sĕ ne fie o patrie curată și morală.

„Sĕ sperăm însĕ, că nu vom ajunge până acolo. Sĕ sperăm, că vom găsi condițiunile esistenței nóstre pe aceștĭ bulgărĭ udațĭ de sângele părinților noștri."

*

Diarul „Parlamentär" din Viena primesce scirea, că lui Șerif Ef. Arnautovicĭ i-s'a făcut o perchisiție în Mostar. Tóte hârtiile i-s'au confiscat, ér Arnautovicĭ a fost escortat de un gendarm la moșia sa Rașca Gora, unde a fost internat pe timp de 5 lunĭ.

Raportul vice-șpanului comitatului Brașov.

In ultima ședință ordinară a comisiunei administrative, ținută sub președința fișpanului d-l conte Stefan Lazar, vice-spanul Dr. Frideric Jekel și-a citit raportul asupra lunei Ianuarie.

In luna Ianuarie s'au luat mĕsurĭ pentru combaterea epizootiei pe teritorul comitatului. Grație acestor mĕsurĭ, luate nu numai conform prescripțiunilor legale, dér chiar și în afară de marginile acestor prescripțiunĭ, epizootia s'a stins atât pe teritorul orașului Brașov, cât și pe teritorul celor 4 comune din Săcele, așa că s'au putut ridica tóte restricțiunile impuse pentru combaterea epidemiei.

In cursul lunei s'au ținut mai multe conferențe agricole în diferite comune. S'au înființat cursurĭ practice, așa în Vulcanĭ s'a înființat un curs de 6 sĕptĕmânĭ pentru împletitul pălăriilor. La acest curs s'au presentat 19 elevĭ. In Feldióra s'a înființat un curs de tîmplărie cu 20 elevĭ. In Satulung un alt curs pentru împletit pălării cu 21 elevĭ. In Zizin un curs de împletit coșurĭ cu 42 elevĭ. In Măieruș de asemenea un curs de împletit coșurĭ cu 21 elevĭ.

Vice-șpanul raportéză despre mĕsurile luate înpotriva fabricei de celulose din Zêrneștĭ, care infectéză păraele și chiar fântânile cu materii stricăcióse.

In Tĕrlungenĭ s'a înființat o agenție postală cu circulația dilnică via Zizin.

Din Zêrneștĭ

— 30 Ianuarie 1902.

Onorate D-le Redactor! Reuniunea femeilor române din Zêrneștĭ și jur înființată în anul 1879, progreséză față cu înprejurările locale, într'un mod destul de mulțămitor în tóte privințele. Conform statutelor, în anul 1901 ș'a ținut adunarea generală în 23 Decembre st. v., la care a participat, cu o mică escepție, tóte membrele reuniunei. Din acéstă împrejurare se póte vedé interesul cel mare, ce'l au membrele; ér din cuprinsul raportului comitetului se dovedesce progresul cel mulțămitor al reuniunei, atât față de numĕrul membrelor, cât și față de crescerea fondului. Numĕrul membrelor de present este: 4 membre fundătóre și 56 ordinare, tóte numai din Zêrneștĭ, ér starea fondului la 31 Dec. 1901 a ajuns la considerabila sumă de 10.219 coróne 35 banĭ.

Conform Statutelor, precum în anii premergĕtorĭ, așa și în anul acesta s'au distribuit ajutóre, îmbrăcându-se 38 copile sĕrace dela școla de tóte dilele.

In diua Botezului Domnului după sânțirea apei, s'a efeptuit distribuirea în mod sĕrbătoresc în presența comitetului, a multor membre ale reuniunei și a unui public frumos. D-l advocat Nic. Garoiu, care tot-déuna a fost spiritul conducĕtor al reuniunei, a ținut înainte de distribuire o vorbire fórte instructivă la adresa copilelor, ér d-l învĕțător Ioan Sperchez a mulțămit la fine reuniunei în numele copilelor

In carnevalul acesta reuniunea a aranjat în séra de 13 Ianuarie st. v. un bal, despre ceea-ce încă'mĭ permit a face o mică dare de sémă.

Balul a succes peste așteptare, atât din punct de vedere moral, cât și material.

Sala cea mare a hotelului Zêrneștĭ era plină de un public ales. Petrecerea a fost fórte animată, durând până la órele 6 diminéța. Fórte mult a contribuit la înfrumsețarea balului, jocurile naționale: „Călușerul" și „Bătuta" ce s'au esecutat în pausă.

O trupă de 12 călușerĭ, îmbrăcațĭ în costum național elegant, condusă de bravul ei vătaf D-l jurist Iancu Garoiu, se presentă publicului într'un marș adevărat voinicesc. Ținuta și desteritatea cea mare în esecutarea jocurilor, fù resplătită cu nesfîrșite aplause; ér streinilor presențĭ le stórse admirațiunea.

Din punct de vedere material resultatul încă fù destul de mulțămitor, incasându-se taxe 325 cor., din care subtragêndu-se spesele resultă un venit curat de 125 coróne. Suprasolvirĭ au incurs dela următorii: D-l Martin Copony, proprietar de fabricĭ 20 cor; D-l Ernst Lang dir. fabr. de celulosă, 20 cor; D-l Lucian Iaczko dir. fab. celul. 20 cor. D-l Traugoth Copony dir. fabr. hârtie 17 cor. D-l Nic. Garoiu adv. 17 cor. D-l Iohan Albert 10 cor. D-l Aurel Cutean farmacist 10 cor. N. N. 10 cor. D-l Dr. Eugen Mețian adv. 8 cor. D-l Oskar Hamorsztky medic 7 cor. D-l Ioan Voda not. 5 cor. D-l Protopresbiter Ioan Dan, Ioan O. Coleș comptabil, Iosif Runcean paroch, Ioan I. Comșa comers. câte 4 cor. Păr. Ioan Străvoiu 3 cor. D-nii Ioan Mețian medic în Odobescĭ, Ioan Mețian învĕț., Ioan Ionică forestier, Stan Strevoiu și Kautny câte 2 cor. D-nii Tuzson subjude, Ioan St. Coleș primar, Nicolae V. Pop, învĕț., Andreiu Șenchea, Const. Ivanoviciŭ, Huszar V., I. Eder, Ioan Gogonea, George Moșoiu, Ioan Gârnița câte 1 cor.

Reuniunea îșĭ împlinesce o plăcută datorie aducênd mulțămită publică tuturor marinimoșilor suprasolvențĭ. Nu mai puțin se simte datóre a mulțămi domnilor aranjerĭ, carĭ n'au crutat nicĭ o ostenélă ca balul sĕ aibă reușita dorită.

In fine deosebită mulțămită aduce și pe acéstă cale Domnilor călușerĭ în frunte cu vătaful lor pentru concursul dat la înfrumsețarea balului.

In numele reuniunei:
Ioan Străvoiu
secretar

Act de recunoscință.

Brașov, 15 Februarie 1902.

On. D-le Redactor! Din împrejurărĭ neatêrnătóre de voința mea, subscrisul am devenit scurt de vedere. In timpul din urmă bóla mi-s'a agravat în așa mĕsură, încât la lumina solară nu puteam vedea absolut nimic.

Ca sĕ-mĭ pot recâștiga vederea, m'am decis sĕ viu în Brașov și sĕ mĕ internez în institutul de cură pentru ochĭ de aicĭ (Suburbiul Scheiŭ, pe Ciocrac), care este institut de stat și e pus sub înțelépta conducere a d-lui oculist de renume Dr. August *Fabritius*. In acest institut se curéză diferite bóle de ochĭ la vre-o 500—600 individĭ pe an. Consultațiunile și tratamentul nu lasă nimic de dorit. Cura capitală se face de regulă în fie-care di dela $9^1/_2$ óre a. m. prin d-l oculist Fabritius ajutat de d-l Dr. Jekelius. Afară de cura principală mai primesc bolnavii două cure laterale prin ajutorul îngrijitorului bolnavilor Roza Thodor, în fie-care di diminéța la 7 și séra la 6 óre. Curățenia în institut e deplin corĕspundetóre, alimentarea asemenea.

In institut, pe lângă curarea trachomei, aprindere de ochĭ și alte bóle contagióse de ochĭ, se fac din partea d-lui Dr. Fabritius diferite operațiunĭ, în cele mai multe casurĭ cu succes eminent.

In cele 4 dile dintâiŭ după sosirea mea aicĭ, am fost curat cu nisce fluiditățĭ, spre a-se depărta mai întâiŭ diferitele infecțiunĭ, ce se aflau în ochiul stâng. In a cincea di mi-s'a făcut operațiunea trebuinciósă ochiului stâng cu atâta dexteritate și iuțélă, încât când mĕ așteptam la operație, operația era deja făcută. Cred tare, că 'n urma acesteia îmĭ voiŭ redobândi vederea avută, cu atât mai vêrtos, cu cât operațiunei mele i-a premers alte douĕ operațiunĭ, una la o femeiă vĕduvă de 66 de anĭ din comuna Sighișóra, anume Zara Veil, și alta la un moșneag de 72 de anĭ din comuna Zêrneștĭ, anume Stefan Crăciun.

De present se află în institut circa 40 de persóne, parte bărbațĭ, parte femei, parte copii și copile, dintre carĭ după naționalitate Românĭ abia sunt vre-o 5, Sașĭ vre-o 5, ér restul Maghiarĭ. Posibil, că la noi la Românĭ nu este cunoscut acest institut de binefacere, de este în așa numĕr mic cercetat.

Subscrisul, ca preot cu familie numĕrósă și aședat într'o parochie puțin proventuósă, pentru marea binefacere cu care datoresc nu pot altcum a-l remunera pe d-l oculist Fabritius, ci îmĭ țin de datorință, ca pe calea diaristicei, cu adênc respect și profundă venerațiune, sĕ-i esprim mulțumirile mele sincere, păstrându-i stima și recunoscința, cu adausul, că la timpul sĕu și la locul cuviincios voiŭ implora grația divină, ca din nesecatele-i visterii sĕ-i prelungéscă firul vieții până la adêncĭ bĕtrânețe, în puterĭ și vioiciune pentru salutea neamului omenesc.

Georgiu Modorcea,
paroch rom. gr. cat.

ULTIME SCIRI.

Triest, 17 Februrie. Liniștea s'a restabilit pe deplin. Munca s'a reluat în tóte stabilimentele de industrie, în urma publicării *statariului*. Pe strade circulă încă patrule de miliție. Numĕrul morților, după constatările mai nouĕ, e de 11, al răniților 42. S'au făcut peste 98 de arestărĭ, între carĭ numeroșĭ socialiștĭ.

Haga, 17 Februarie. Un Africander sosit aicĭ din Africa spune, că poste 30,000 Burĭ sunt în luptă. Amărăciunea lor șĭ-a ajuns culmea. Despre o capitulare nu póte fi vorba.

Literatură.

„Castelul din Carpațĭ", roman din viéța poporului român din Ardeal, de Jules *Verne*, tradus de d-l Dr. Victor *Onișor* cu o prefață de Dr. Eliă *Daianu* (Tiparul „Tipografia" societate pe acțiunĭ Sibiiu). *Se află de vêndare la Tipografia „A. Mureșianu" Brașov.* Esemplarul broșat edit. poporală *1 cor. 60*, broșat ed. de lux *2 cor 40* (plus 10 b. porto), legat *4 cor.* (plus 20 b. porto). O carte fórte interesantă, care n'ar trebui sĕ lipséscă de pe masa nicĭ unui Român.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureșianu.***
Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

„ALBINA“, institut de credit și economii în Sibiiu.

Nr. 4595—1902.

CONVOCARE.

Domniĭ acționarĭ ai institutului de credit și economiĭ „ALBINA“, se învită prin acésta în virtutea §-lui 20 din statutele societățiĭ la

a XXIX-a adunare generală ordinară,

care se va ține **în Sibiiu Sâmbătă în 22 Martie st. n. 1902, la 10 óre a. m** în casa institutului (strada Baier Nr. 1) cu următórea

Ordine de ḑi:

1. Raportul anual al direcțiunii, bilanțul anului de gestiune 1901 și raportul comitetului de supraveghere.
2. Distribuirea profitului net realisat conform bilanțului.
3. Distribuirea sumei destinate pentru scopurĭ de binefacerĭ.
4. Fixarea prețului marcelor de presență pentru anul curent.
5. Alegerea a 2 membri în direcțiune cu mandat pe câte 6 anĭ.

Domnii acționarĭ, carĭ voesc a participa la adunarea generală în persónă séu prin plenipotențiațĭ în conformitate cu §§-ii 22, 23 și 24 din statutele societății, sunt rugați a-și depune acțiile și eventual doveḑile de plenipotență cel mult *până Mercurĭ în 19 Martie a c. st. n. 3 óre* p. m. la casa centralei nóstre din Sibiiu, séu a Filialei din Brașov

Depunerea acțiilor, respective a plenipotențelor spre scopul indicat se póte face și la institutele: „*Bihoreana*“ în Oradea-mare; „*Bocșana*“ în Bogșa-montană; „*Furnica*“ în Făgăraș; „*Lipovana*“ în Lipova; „*Lugoșana*“ în Lugoș; „*Oraviciana*“ în Oravița; „*Patria*“ în Blaj; „*Silvania*“ în Șimlĕu; „*Timișana*“ în Timișóra și „*Victoria*“ în Arad, în acest cas înse cel mult până Sâmbătă în 15 Martie a. c. st. n.

Sibiiu, în 31 Ianuarie 1902.

Direcțiunea.

A XXIX-a încheiere a Conturilor cu 31 Decemvrie 1901.

Contul Bilanț.

ACTIVE		Coróne	f.
Cassa în numĕrar		129.861	61
Bon în contul Giro și la alte băncĭ		50,218	92
Cambiĭ de bancă		7 241,846	40
Imprumuturĭ hipotecare		5.149,122	01
Credite personale		1.695,556	60
Credite cambiale cu acoperire hipotecară		1.910,719	—
Credite de cont-curent		1.041,220	86
Avansurĭ pe efecte publice		149,002	40
Credite fixe		15,438	60
Imprumuturĭ pe producte		12,230	—
Casa institutului, realitățĭ dela gara Brașov și diverse realitățĭ de vinḑare		800,605	62
Efecte publice		1.761,357	80
Acțiunĭ dela diverse băncĭ		161,565	—
Efectele fondului de garanție al scris. fonciare		416,186	—
Efectele fondului de pensiunĭ al funcționarilor institutului		8,000	—
Mobiliar	cor. 12,655 62 fil.		
după amortisare	„ 1,267·62 „	11 388	—
Diverse conturĭ debitóre		301 525	32
		20 855.844	14

PASSIVE		Coróne	f.
Capital social:			
6000 acțiunĭ à coróne 200		1.200,000	—
Fondul de reservă al acționarilor		200,000	—
Fondul de garanție al scrisurilor fonciare		400,000	—
Fondul special de reservă		85,526	94
Fondul de pensiune al funcționarilor		352,991	77
Depunerĭ spre fructificare		11.092 300	52
Scrisurĭ fonciare cu 5% în fiorinĭ în circulațiune	1.844,000		
Scrisurĭ fonciare cu 5% în coróne în circulațiune	3.175.500	5.019,500	—
Scrisurĭ fonciare eșite la sorțĭ în circulațiune		140,700	—
Cambiĭ de bancă reescontate		1 794,247	17
Diverse conturĭ creditóre		162,191	51
Dividende neridicate		3,920	—
Interese anticipate pro 1902		145 927	12
Profit net		258,539	11
		20.855,844	14

Contul Profit și Perdere.

EȘIRĬ:		Coróne	f.
Interese:			
pentru depunerĭ spre fructificare	456.398 60		
„ scrisurĭ fonciare	245,122·15		
„ imprumut. luate pe efecte	6,548·89	708,069	64
Spese:			
Salare	94 647 12		
Banĭ de cuartir	14,600·—		
Imprim., registre, porto, diverse	22,758·90		
Marce de presență	9 260·—	141,266	02
Contribuțiune:			
directă	37,710·05		
10% dare la inter. dela depunerĭ	45.6?9 86	83,349	91
Amortisare din mobiliar		1,267	62
Profit net		258 539	11
		1 192,492	30

ÎNTRĂRĬ:		Coróne	f.
Interese:			
dela cambiĭ de bancă	402,877·54		
„ imprumuturĭ hipotecare	320,120 96		
„ credite personale	129,647 68		
„ efecte publice	127,341·15		
„ credite camb. cu acop. hipot.	110,778·95		
„ credite de cont-curent	23,679 32		
„ avansurĭ pe efecte	11,287·17		
„ credite fixe și imprumuturĭ pe producte	1.075·74	1,126,808	51
Chiriĭ		26,609	29
Provisiunĭ		38,665	21
Profit la monetă		409	29
		1.192,492	30

Sibiiu, 31 Decemvrie 1901.

L. Simonescu m. p., membru al direcțiunei.
St. Stroia m. p., membru al direcțiunei.
Dr. L. Lemény m. p., membru al direcțiunei.
Cosma m., p., director-esecutiv.
Iosif Lissai m. p. contabil-șef.

Subsemnatul comitet am esaminat conturile presente și le-am aflat în deplină regulă, și în consonanță cu registrele institutului.

Sibiiu, 12 Februarie 1902

Comitetul de supraveghiare:

Dr. Ilarion Pușcariu m. p. *Dr. Beu* m. p *Dr. E. Roșca* m. p *Nicolau Penciu* m. p. *Ioan Crețu* m. p.

Cursul la bursa din Viena.

Din 17 Februarie n. 1902

Renta ung. de aur 4%	120 05
Renta de coróne ung. 4%	96 95
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120 10
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.75
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.75
Bonurĭ rurale ungare 4%	96.80
Bonurĭ rurale croate-slavone	96.—
Impr. ung. cu premii	120.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segbedin	156 —
Renta de argint austr.	101.75
Renta de hârtie austr.	101.55
Renta de aur austr.	121.05
Losurĭ din 1860.	151.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16 33
Acții de-ale Băncei ung. de credit	119.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	695.—
Napoleondorĭ	19.05
Mărcĭ imperiale germane	117.25
London vista	239.12½
Paris vista	95.40
Rente de coróne austr. 4%	98 65
Note italiene	93 10

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.